

KÖSZÖNTŐ A HOLLÓSI MIKLÓS PROFESSZOR 70. SZÜLETÉSNAPI
ALKALMÁBÓL RENDEZETT ÜNNEPSÉGEN

BUDAPEST, 2011. OKTÓBER 28.

Tisztelt Professzor Úr!

Csaknem öt évtized eredményekben gazdag, elhivatott alkotótevékenységgel teremtett értékekben bővelkedő tudományos pályafutását, az ezen hosszú idő alatt az egyetemért végzett felmérhetetlen munkát illően méltatni, mégpedig ezek jelentőségének és súlyának megfelelően illően méltatni, egy születésnap köszöntőben lehetetlen vállalkozásnak tűnik.

Az ember saját egyéni pályáján járva, csak saját maga van abban a helyzetben, hogy a pálya minden egyes percét megélve teljes terjedelmében láthassa annak valamennyi örömteli vagy éppen megpróbáltatást jelentő szakaszát, pillanatát. Mindenki más, aki személyesen ezeket át nem élte, a nyilvánvalóan látható kimagasló eredményeken túl csak átérezni és megsejteni tudja a pálya valódi távját, emelkedését, csak általánosságban véve ismerve a tudósi-kutatói pályával járó nehézségeket és szépségeket. A gondolatébresztő kételkedést; az útirányt kijelölő kérdések, célok pontos megfogalmazását; a cél felé vezető úton haladva a fürkésző tekintet előtt feltáruló megannyi lehetőséget; az előrevivő irány kiválasztásában való döntéskor érzett felelősséget; de ezen kívül azokat a felejthetetlen és semmi mással össze nem hasonlítható percek-órákat is, amikor a sok időt és energiát igénylő munka gyümölcse végre beérik, az addig csak részleteiben ismert kép teljességében mutatkozik meg, s a tudós előtt új távlatok nyílnak.

Az élettelennek s némának tűnő anyagot élővé tenni s szólásra bírni, bizalmába kerülve titkairól kifaggatni úgy, hogy a kérdésekre az egyre inkább ismerőssé váló

anyag válaszait a kutató tisztán és érthető szóval tudja lefordítani az emberi nyelvre s a tudomány szolgálatára – mindez olyan tehetséget, tudást, kreativitást igényel, amellyel csak kevesen rendelkeznek.

Mindeközben embert próbáló feladat, ha olyan nehéz körülmények között kell helyt állni, amikor hol a változtathatlannak tűnő mozdulatlanság, hol pedig a jóformán minden percben új feltételeket meghatározó változás szabja szűkre a mozgásteret, a cselekvés lehetőségét, az alkotás szabadságát.

Van azonban, ami maradandó. Weöres Sándor így írt erről:

„Az egyetlen igazi tanulás: a lényünkben szunnyadó tudásnak tevékeny ébresztése. Az emberalkatban rejlő ős tudás lényegileg mindenkiben azonos, érvénye teljes. Az ős tudás az egyetlen alkalmas alap; ami rajta alapszik, ronthatatlan, ami elgondoláson alapszik, szétmálló. Az ős tudás végtelenül egyszerű, olyannyira, hogy szavakba nem is foglalható. Megegyezik vele minden, ami szükséges, nyugodt, szilárd; ellentétben van vele minden, ami csábító, izgága, hemzsegő. Tíz hadsereg, száz pénzesláda, ezer okirat védettje elpusztul; amit az ős tudás birtokosai minden segítség nélkül létrehoznak, megmarad.”¹

Professzor úr mindenki számára tiszteletet parancsoló munkássága élő bizonyítékául szolgál arra, hogy a tudást tevékeny ébresztve, elhivatottsággal és odaadással, ritka és kivételes tehetségét a legteljesebb mértékben felhasználva eddigi művével is ronthatatlant és maradandót alkotott. Munkájával nemcsak az egyetemi, de az országos s a nemzetközi tudományos életet is folyamatosan gazdagítja, s egyben ki is vívja valamennyi téren az elismerést és a tiszteletet.

Ma, amikor születésnapja alkalmából az Eötvös Loránd Tudományegyetem vezetése és valamennyi egyetemi polgára nevében szeretettel köszöntöm Professzor Urat – egyben ezért is szeretnék köszönetet mondani.

¹ Weöres Sándor: Az ős tudás (In: A teljesség felé, Tericum Kiadó Budapest)